

Dosarul nr. 2ra-255/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul central – N. Șova,
Instanța de apel: CA Chișinău – L. Bulgac, S. Gîrbu, V. Cotorobai,

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:
Președintele ședinței

Tatiana Vieru,

judecători

Iuliana Oprea, Ion Druță,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursurile declarate de către Elena Grinco și Natalia Dovganiuc, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Grinco împotriva Nataliei Dovganiuc cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de către Elena Grinco și Natalia Dovganiuc și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 09 martie 2017,

CONSTATĂ:

La data de 30 septembrie 2016 Elena Grinco s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Dovganiuc, solicitând încasarea datoriei în mărime de 3200 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 123,27 euro și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 11 300 lei. (f.d. 4-6).

În motivarea cererii reclamanta a indicat, că Natalia Dovganiuc datorează suma de 3200 euro și prin recipisa din 10 august 2015 ultima s-a obligat să ramburseze datoria după vânzarea imobilului.

Fiindcă în vânzarea imobilului a intervenit o întârziere nejustificată și nu există nici o siguranță că bunul va fi vândut, iar ea avea nevoie de bani, prin somația din 28.06.2016 a instituit debitorului în termen concret de rambursare 7 zile calendaristice de la data recepționării pretenției.

Somația a fost recepționată la data de 17.07.2016, dar până la adresarea în instanță debitorul nu a restituit datoria.

Reieșind din faptul că Natalia Dovganiuc nu a restituit suma împrumutului, obligația de restituire a sumei de 3200 euro a devenit exigibilă la 18.07.2016.

De asemenea, pentru neachitarea sumei datorate reclamanta și-a rezervat dreptul de a solicita dobânda legală de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 09 martie 2017 s-a admis parțial cererea depusă de Elena Grinco, s-a încasat de la Natalia Dovganiuc în beneficiul Elenei Grinco suma de 3200 euro cu titlu de datorie, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării, suma de 2127,36 lei cu titlu de

cheltuieli de judecată și suma de 1500 lei cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. În rest, pretențiile au fost respinse. (f.d. 58, 64-67)

Hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 09 martie 2017 a fost contestată cu apel de către Elena Grinco și Natalia Dovganiuc. Reclamanta Elena Grinco, suplimentar, a solicitat încasarea dobânzii de întârziere calculată și pentru perioada precedentă datei adoptării deciziei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 s-au respins cererile de apel declarate de către Elena Grinco și Natalia Dovganiuc și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 09 martie 2017. (f.d. 107, 108-114)

Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor inferioare, la data de 03 noiembrie 2017 Elena Grinco a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 și a hotărârii Judecătoriai Chișinău sediul central din 09 martie 2017, în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a încasa de la Natalia Dovganiuc în beneficiul Elenei Grinco a dobânzii de întârziere în mărime de 628,30 euro calculată pentru perioada 18.06.2016-05.10.2017, a taxei de stat în mărime de 194,60 lei și 15,15 euro achitată suplimentar în instanța de apel conform ratei de schimb a BNM la data achitării, suma de 196,75 lei achitată ca taxă de stat pentru examinarea recursului și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 9800 lei. (f.d. 118-120)

În motivarea recursului reprezentantul recurenteii a invocat că instanțele inferioare la emiterea soluțiilor sale nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și incorect au respins pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere.

Cu referire la încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice, a notat că la materialele dosarului au fost prezentate probe ce confirmă suportarea acestor cheltuieli, iar suma solicitată este rezonabilă, necesară și corespunde recomandărilor Uniunii Avocaților la acest capitol.

De asemenea, nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 16 ianuarie 2018 Natalia Dovganiuc a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 și modificarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 09 martie 2017 în partea punerii în executare a hotărârii, menționând că termenul de executare a hotărârii să corespundă cu momentul vânzării casei. (f.d. 122-124)

În motivarea recursului Natalia Dovganiuc a invocat că instanța de apel la emiterea deciziei a încălcat normele de drept material și procedural, nefiind luate în considerație circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind examinată în lipsa apelantei, ori ședința a fost preconizată pentru 19 octombrie 2017, ora 10:00, în sala nr. 7, însă a avut loc în altă sală, motiv pentru care a fost lipsită de dreptul de a depune referință și apel concretizat, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare.

La 06 februarie 2018 Elena Grinco a depus referință, prin care a solicitat de a declara recursul depus de către Natalia Dovganiuc inadmisibil. (f.d.131-133)

De asemenea, la 16 februarie 2018 Natalia Dovganiuc a depus referință, solicitând respingerea recursului înaintat de Elena Grinco, ca fiind neîntemeiat. (f.d. 134-135)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 octombrie 2017 și expediată în adresa recurenților la data de 03 ianuarie 2018, cu

scrisoare de însoțire nr. 18999, însă confirmarea recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește. (f.d. 115)

Recursul depus de către Elena Grinco la 03 noiembrie 2017 și recursul depus de Natalia Dovganiuc la 16 ianuarie 2018 se consideră a fi, în termen.

Prin încheierea completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 21 februarie 2018 în temeiul alin. (2), art. 440 CPC recursurile depuse de Elena Grinco și Natalia Dovganiuc au fost declarate admisibile și transmise spre examinare într-un complet din 5 judecători cu plasarea informației pe pagina web a instanței de recurs.

Potrivit art. 444 CPC recursurile se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Natalia Dovganiuc este neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat de către Elena Grinco este întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretențiilor de încasare a dobânzilor de întârziere din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 514 Cod Civil obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 572 alin. (1) Cod Civil temeiul executării rezidă în existența unei obligații. (2) Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Prevederile art. 575 alin. (2) Cod Civil indică că, dacă termenul de executare a obligației este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen.

Art. 576 Cod Civil prevede că chiar dacă, în favoarea debitorului, este stabilit un anumit termen de executare, creditorul poate pretinde executarea imediată a obligației în cazul în care debitorul se află în incapacitate de plată sau a redus garanțiile convenite anterior, sau în genere nu le-a putut prezenta, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că Natalia Dovganiuc datorează Elenei Grinco suma de 3200 euro. Prin recipisa din 10 august 2015 debitorul s-a obligat să restituie suma împrumutului după vânzarea casei.

Prin urmare, obligația de a restitui suma de 3200 euro depinde de condiția vânzării bunului imobil.

Din speță rezultă că mai mult de un an de la data înțelegerii imobilul nu a fost vândut și nu există nici o siguranță că va fi vândut în viitor, ori în prezent imobilul se află în litigiu, fapt confirmat în cadrul ședințelor de judecată de către debitorul Natalia Dovganiuc. Prin urmare, executarea obligației depinde de un eveniment viitor și nesigur de realizare.

În condițiile și circumstanțele descrise creditorul Elena Grinco prin somația din 28.06.2016 a instituit un termen concret de rambursare a datoriei, 7 zile calendaristice de la data recepționării pretenției. Somația a fost recepționată de către debitorul Natalia

Dovganiuc la 11 iulie 2016. Respectiv, obligația de restituire a sumei împrumutului a survenit scadentă la 18 iulie 2016.

Instanța de recurs constată că în cazul în care garanțiile date de Natalia Dovganiuc că va achita datoria după ce va vinde casa sunt nesigure, Elena Grinco întemeiat a instituit termen de executare a obligației și a solicitat executarea obligației pe calea acțiunii de încasare forțată a datoriei.

Totodată, instanța de recurs consideră că instanțele inferioare neîntemeiat au respins cerința Elenei Grinco cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, concluzionând că nici la data adresării cu cerere în prima instanță și nici la data examinării cauzei în instanța de apel Natalia Dovganiuc nu este în întârziere de achitare a datoriei. Concluzia respectivă contravine circumstanțelor cauzei și soluțiilor adoptate.

În acțiunea sa Elena Grinco a invocat că debitorul nu și-a executat obligația de a restitui suma împrumutului, începând cu data scadenței.

Prin urmare, pretenția Elenei Grinco cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 628,30 euro convertiți în lei moldovenești la cursul BNM la data executării hotărârii este întemeiată și urmează a fi admisă.

Conform art. 619 alin. (1) Cod Civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5 % peste rata dobânzii prevăzute la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

La caz, obligația fiind pecuniară și scadentă la 18.07.2016, dobânda de întârziere a fost calculată pentru perioadele 18.07.2016-30.09.2016 în sumă de 123,27 euro și 01.10.2016-05.10.2017 în sumă de 505,03 euro.

Prin urmare, pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere este conformă prevederilor legale, fiind în corespundere cu rata de refinanțare a BNM.

Conform art. 94 alin. (1) CPC instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Reieșind din faptul că instanța de recurs a ajuns la concluzia că cerințele înaintate de către Elena Grinco sunt întemeiate, fiind admise integral, subsegvent, se va admite și cerința de încasare a cheltuielilor pentru plata taxei de stat în mărime de 76 lei calculată pentru suma dobânzii de întârziere în mărime de 123,27 euro (18.07.2016-30.09.2016), taxa de stat în mărime de 233,65 lei calculată pentru suma dobânzii de întârziere în mărime de 505,03 euro (01.10.2016-05.10.2017), precum și taxa de stat pentru examinarea cererii în instanța de recurs în mărime de 154,80 lei, fapt confirmat prin ordinele de încasare a numerarului nr. 4C55-L000 din 30.09.2016, nr. 23387713 din 29.09.2017 și nr. B827-B100 din 03.11.2017. (f.d. 3, 96, 117)

De asemenea, instanța de recurs consideră că instanța de fond, cât și instanța de apel întemeiat au ajuns la concluzia de a admite parțial pretenția Elenei Grinco privind încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice, reieșind din complexitatea cauzei, precum și aportul avocatului la examinarea prezentei cauze, suma încasată fiind rezonabilă și realmente angajată.

Totodată, instanța de recurs reține că recursul înaintat de către Natalia Dovganiuc este neîntemeiat și urmează a fi respins, ori recurenta nu a invocat nici un temei legal, cu privire la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural. Aici, este necesar de reținut concluzia instanței de apel, care indică că în cadrul examinării cauzei au fost stabilite circumstanțele pricinii și aplicat cadrul legal pertinent situației. Nu s-au constatat careva vicii procedurale la examinarea cauzei în apel, recurenta fiind citată legal pentru fiecare ședință de judecată.

Din considerentele menționate și având în vedere că Judecătoria Chișinău, sediul central și Curtea de Apel Chișinău au stabilit circumstanțele pricinii și nu este necesară verificarea și administrarea suplimentară a altor dovezi, însă au apreciat arbitrat probele administrate și au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Natalia Dovganiuc, de a admite recursul declarat de către Elena Grinco, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 09 martie 2017 în partea respingerii pretenției de încasare a dobânzilor de întârziere și a emite o nouă hotărâre în această parte.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de către Natalia Dovganiuc.

Se admite recursul declarat de către Elena Grinco.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 09 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Grinco împotriva Nataliei Dovganiuc cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată în partea respingerii pretenției privind încasarea dobânzilor de întârziere și se emite o nouă hotărâre, prin care se admite cerința Elenei Grinco cu privire la încasarea dobânzilor de întârziere.

Se încasează de la Natalia Dovganiuc în beneficiul Elenei Grinco dobânda de întârziere în mărime de 628,30 euro (șase sute douăzeci și opt euro, 30 eurocenți) calculată pentru perioada 18.07.2016-05.10.2017, convertite în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării.

Se încasează de la Natalia Dovganiuc în beneficiul Elenei Grinco cheltuielile judecată în mărime de 464,45 lei (patru sute șaiszeci și patru lei, 45 bani).

În rest, hotărârile instanțelor ierarhic inferioare se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Luiza Gafton

Maria Ghervas